1909

ZAKOPANE

Cena 50 hal.

Zdzisław Zdanowicz

Kraków,

ul. Sławkowska L. 3, Telefon 516

Magazyn
galanteryjny

SKŁAD
Bielizny, Kapeluszy,
Obuwia amerykańskiego
i przyborów do podróży.

1909

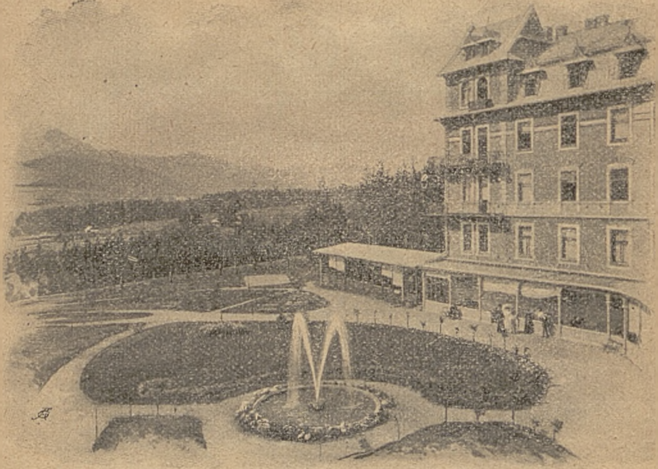
Zakopane

Wydawnictwa rok 3.

TREŚĆ:

Kraków - 1909.
Nakładem Komisyi klimatycznej w Zakopanem.
CZCIONKAMI DRUKARNI „CZASU" W KRAKOWIE.

Uprasza się zabierać na własność.

Zakopane jako uzdrowisko.

Podał Dr JÓZEF ŻYCHOŃ, lek. st. klimat.

Jeżeli przyjmiemy, że leczenie klimatyczne uznano przed laty 40 za jedynie skuteczną broń w walce z gruźlicą, to Zakopane położyło już w tej walce poważne zasługi, gdyż na mocy zezwolenia Namiestnictwa zostało utworzone uzdrowisko (stacya klimatyczna) w Zakopanem już w roku 1885. a zatem przed 23 laty.

Położenie geograficzne (długość wschodn. od Greenwich 20°, szerokość północn. (49°18'), wzniesienie nad poziom morza (900—1000 m), osłona od zimnych wiatrów (Gubałówka), przepuszczalność gruntu, nadają klimatowi naszemu cechy klimatu górskiego.

Klimat ten hartuje organizm i podnieca przemianę materyi.

Przedewszystkiem zatem wskazanym jest pobyt w Zakopanem w chorobach płucnych: w skłon-

ności do gruźlicy, w jej początkach i w dalszych stadyach tej choroby przy przebiegu przewlekłym; w nieżytach nosa, gardła, krtani, tchawicy i oskrzeli, dla ozdrowieńców po zapaleniu płuc, opłucnej, po operacyach gruźliczych ognisk kostnych, skórnych i gruczołów chłonnych i po przebyciu wszelkich chorób ostrych.

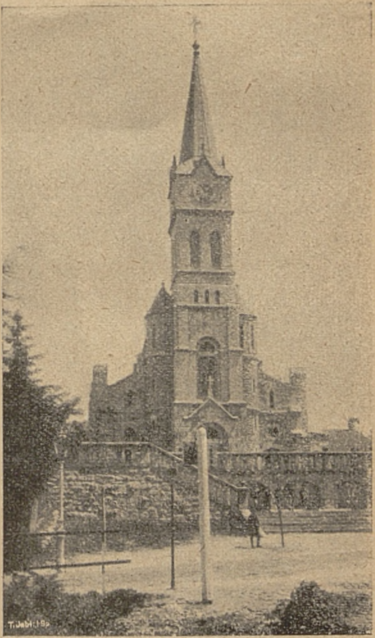
Poza tem nadają się do leczenia w Zakopanem wszelkie nerwice, niedomogi nerwowe, czyli neurastenie, choroba Basedowa, choroby narządów trawienia, w szczególności ze zboczeniami czynnościowemi, zimnica, choroby, jak bezkrwistość i blednica, choroby przemiany materyi, jak otyłość i t. p. Jest to doskonała miejscowość dla pobytu dzieci słabo rozwiniętych i idealne miejsce wypoczynku dla zmęczonych, czy to fizyczną, czy umysłową pracą.

Źle znoszą klimat Zakopanego chorzy z ostrym przebiegiem gruźlicy, lub ze zmianami gruźliczemi rozległemi, z powikłaniami gruźliczemi, bardzo wrażliwi, ludzie z wadami serca, ze znacznemi zmianami w układzie naczyniowym i znaczną rozedmą płuc.

Ponieważ Zakopane jest bardzo rozległe, bo zajmuje 40 klm^2, nie jest ścieśnione i zbytnio zabudowane, i pozwala przyjeżdżającemu, bez niebezpieczeństwa dla jego zdrowia, urządzić sobie pobyt po miejsku, lub po wiejsku.

Zakopane nadaje się do pobytu przez rok cały, i dlatego stara się Komisya klimatyczna zapewnić przyjeżdżającym o każdej porze te same udogodnienia. Co raz dogodniejsze połączenia kolejowe, przez cały rok kursujące wagony I i II kl. między Krakowem a Zakopanem, skrapianie dokładne dróg i ulic latem, a oczyszczanie chodników ze śniegu zimą, coraz większa ilość

hoteli, pensyonatów, will i domów do wynajęcia, na zimę zaopatrzonych i coraz lepiej stawianych i urządzanych, oświetlenie ulic przez cały rok jednakowe, coraz większa ilość lekarzy, stale w Zakopanem osiadłych, przekształcają Zakopane na uzdrowisko z naszych jedyne, przez cały rok otwarte.

Kościół.

Zakopane posiada od lat dwóch własny, doskonale zbudowany wodociąg, sprawa zaś kanalizacyi, tak koniecznej dla Zakopanego, jest na dobrej drodze, tak, że z pomocą Rządu i Kraju z pewnością w niedalekiej przyszłości przeprowadzoną zostanie.

Tymczasem czyszczenie Zakopanego odbywać się będzie z całą dokładnością, z pomocą przedsiębiorstwa. Ustępy urządza się systemem beczułek ruchomych na torfie, na podwórzach i przy ulicach ustawia się skrzynie na śmieci. Zawartość beczułek i skrzyń wywozi się poza Zakopane.

Pensyonat „LILIANA“

Położenie suche i słoneczne.

Jadalnia i czytelnia z dużą werandą i tarasem południowym. Kanalizacya, wodociąg, telefon. Ogród. Pomieszczenie dla samochodów.

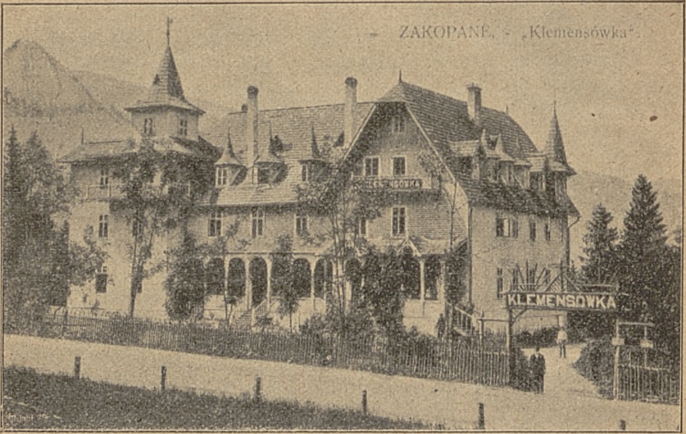
Cena pokoju „en pension“ 8 do 14 kor. dziennie.

Od 15 września do 15 czerwca ceny zniżone. Osoby dotknięte chorobami zakaźnemi nie są przyjmowane.

Posiadamy kilka wygodnie urządzonych hoteli i hoteli-pensyonatów, kilka dobrych restauracyj, rzeźnię, piekarnie, mleczarnie i filię krakowskiego Fermentu, (mleko Miecznikowa), aptekę, 2 drogueryе i kilka handli wiktuałów, bogato zaopatrzonych. Poza tem mamy blisko 50 pensyonatów i kilkadziesiąt will i domów, odpowiednio urządzonych. Wymagamy, by były one połączone z wodociągiem, by miały łazienkę, by urządzenia wewnętrzne pozwalały na łatwe ich oczyszczenie, względnie odkażenie. Po wszystkich gościach, mieszkających w Zakopanem zimą w pensyonatach, przeprowadzamy odkażenie parą formalinową, do czego posiadamy 4 aparaty Baumana i odpowiednio wyszkoloną służbę. Pozatem wszyscy lekarze, ordynujący w Zakopanem, są obowiązani donosić lek. St. klimat. o spostrzeżonych przez siebie wypadkach chorób zakaźnych (nie wyłączając gruźlicy) celem przeprowadzenia odkażenia.

Co do innych chorób zakaźnych, to zreguły leczenie ich przeprowadzamy w miejscowym szpitalu, który posiada osobny oddział izolacyjny.

Z zakładów leczniczych, prócz wzorowego Sanatoryum Dra K. Dłuskiego, a oddalonego od Zakopanego o 4 klm. znajduje się w Zakopanem jedno małe Sanatoryum Drowej Hawrankowej, dwa Zakłady wodolecznicze: Dra A. Chramca i Zakład wodoleczniczy przy pensyonacie „Hygea". Dr Jan Gawlik posiada własną chirurgiczną lecznicę. Urządzenie do kąpieli powietrznych posiada także pensyonat „Warszawianka". Niezamożna młodzież ucząca się, mieści się w Domu zdrowia „Pomoc Bratnia", nauczyciele i nauczycielki w swojem „Schronisku".

„Klemensówka“

Pierwszorzędny Hotel-Pensyonat

W najpiękniejszem i najzdrowszem położeniu Zakopanego, wśród 4 morgowego parku, przy ul. Jagiellońskiej 38 — Telefon Nr 31

50 pokoi wykwintnie urządzonych.

Wodociągi, Kanalizacya, Łazienki, Lawn-tennis.

Konie i powozy.

Piersiowo chorych nie przyjmuje się.

Dom w zimie zamknięty.

Pokoje od 2 kor., en pension od 7 kor. dziennie.

Zanim powstanie w zasadzie postanowione biuro informacyjne, wiadomości co do mieszkań i cen udziela Komisya klimatyczna.

Park w Sanatoryum Dra Dłuskiego.

A zatem można urządzić sobie w Zakopanem życie i wygodnie i tanio, mieszkać w Zakładach leczniczych, w hotelach, czy pensyonatach, we willach, czy

„PODLASIE"

PENSYONAT

DRZEWIECKIEJ

Zakopane, ul. Zamoyskiego.

Pokoje słoneczne z werandami, z pięknym widokiem na góry. — Korytarze ogrzewane. — Kuchnia doskonała. — Ceny przystępne.

chatach góralskich, według potrzeby i upodobania. Przy ścisłem przestrzeganiu odkażania mieszkań po chorych, nie należy obawiać się zarażenia się gruźlicą, nie wyszukiwać koniecznie mieszkań nowych, ale wystarczy upewnić się tylko, czy dane mieszkanie odkażonem zostało i tego zawsze wymagać. A chociaż w obecnych warunkach nie możliwym jest podział Zakopanego na Zakopane dla chorych i Zakopane dla zdrowych, chociaż obecnemu Zakopanemu wiele jeszcze brakuje do stanowiska światowej stacyi klimatycznej, to przecież idziemy stale naprzód wedle planu, na daleką przyszłość zakreślonego, a tymczasem możemy pomieścić u siebie szukających i poprawy zdrowia i rozrywek i wycieczek.

Zakopane

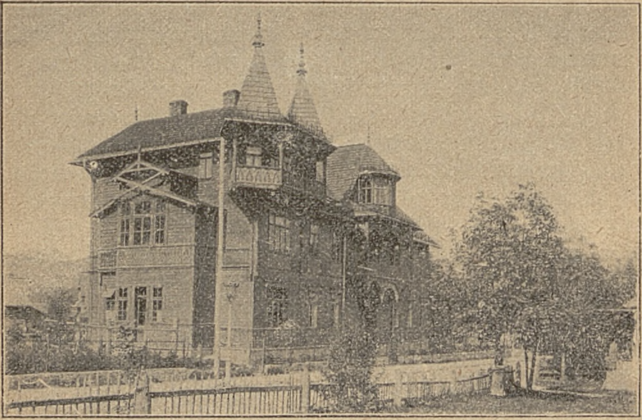
jako stacya turystyczna

skreślił MARJUSZ ZARUSKI.

W ostatnich latach ubiegłego stulecia słownik nasz wzbogacił się pomiędzy innymi dwoma nowymi wyrazami: t a t e r n i k, t a t e r n i c t w o. Sam fakt powstania tych słów, których brak poprzednio nie dawał się odczuwać, świadczy o nowych warunkach, o nowych potrzebach naszego życia zbiorowego. Niedawno względnie, bo jakie trzy, cztery dziesiątki lat temu, dowiedzieliśmy się, że na południu naszego kraju posiadamy zakątek górski pod względem malowniczości, dzikości i bogactwa przyrody nie ustępujący osławionym terenom alpejskim Europy. Odkrycia tego dokonał

Dr Chałubiński. Odtąd zaczęła się wędrówka Polski w Tatry. Nie odrazu wszakże oceniliśmy w całej pełni znaczenie turystyki górskiej i względy moralne, którym istnienie swoje ona zawdzięcza. Był czas kiedy wycieczki w Tatry, mające wtedy charakter wypraw w nieznane kraje, stanowiły przywilej ludzi bogatych i żądnych wrażeń niezwykłych. Taternictwa jęszcze nie było. Od roku wszakże 1874, kiedy powstało Towarzystwo Tatrzańskie, które za cel postawiło sobie „umiejętne badanie Karpat i Tatr, oraz rozpowszechnianie zebranych o nich wiadomości, zachęcanie do ich zwiedzania, tudzież ułatwianie przystępu do nich i pobytu tamże swoim członkom, oraz badaczom przyrody i artystom“, ruch turystyczny został ujęty w łożysko, które, pogłębiając się i rozszerzając, doprowadziło go do obecnego stanu, charakteryzując się słowem: taternictwo. Istotnie mamy dziś taterników i taternictwo. Mamy dziś ludzi, dla których zwiedzenie Tatr od czasu do czasu nie jest już rozrywką, ale prawdziwą potrzebą duszy i ciała. Są to taternicy, a charakter swoisty ich wycieczek, wyróżniający je od innych podobnych, tworzy odłam turystyki górskiej: polskie taternictwo.

Na przestrzeni 60 kil. w powietrznej linii, od Salatyńskiego i Siwego Wierchu aż po Jaskinie Bielskie rozsiadły się Tatry właściwe, ramionami grzbietów swoich opierając się z jednej strony, od wschodu, o Spiż, z drugiej o Orawę; Liptów i Podhale zamykają je od południa i północy. Na przestrzeni tej, obejmującej z górą 1000 kilm. kw. łańcuchy górskie idą od wschodu na zachód, odnogi zaś ich na południe i północ, wskutek czego doliny Tatrzańskie przeważnie rozciągają się w tych ostatnich kierunkach. Od południa Tatry spadają łagodnemi zboczami, od strony północnej urywają

się nagle, tworząc olbrzymie przepaści, trudne do przejścia, „żleby“ i „krzesanice“. Wogóle od polskiej strony Tatry są niedostępne. To też zadanie „uprzystępnienia Tatr“ dla Towarz. Tatrzańskiego jest bez porównania trudniejsze niż dla pokrewnych towarzystw węgierskich

Pogotowie ratunkowe.

z tamtej strony. Oddać wszakże należy sprawiedliwość Tow. Tatrzańskiemu, że w przeciągu niezbyt długiego swego istnienia uczyniło wiele w tym kierunku, a dziś wszystkie niemal ścieżki, górskie „perci“ bardziej zwiedzane są wyznaczone i zaopatrzone w odpowiednie udogodnienia, jako to: łańcuchy, klamry, drabinki, stopnie kamienne itp. Na wszystkie prawie szczyty polskie perci są przeprowadzone. — Tow. Tatrzańskie posiada również w kilku miejscach schroniska, gdzie za niewielką opłatą można znaleść nocleg i dostać posiłku według cennika, wyznaczonego przez Towarzystwo. Ono

też stworzyło i dozoruje instytucyę przewodników, rekrutujących się wyłącznie z miejscowych górali.

Powstałe w roku bieżącym „Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe“ ma na celu „poszukiwanie zaginionych turystów i niesienie pomocy w nieszczęśliwych wypadkach na obszarze Tatr“. Pożyteczna ta instytucya, której brak w ostatnich latach dotkliwie uczuć się dawał, dozna z pewnością od społeczeństwa skutecznej pomocy, a organizacya ratownictwa przyczyni się do zmiejszenia liczby nieszczęśliwych wypadków.

Najbardziej znanem i zwiedzanem przez turystów i nieturystów jest Morskie Oko i Staw Czarny — jeziora w głębi gór, otoczone wspaniałemi granitowemi ścianami Mięguszowieckiego, Rysów, Żabiego i Siedmiu granatów. Doskonała szosa, prowadząca do tych jezior, wije się lasami z początku w stronę Tatr Bielskich, a później doliną Białej wody i Rybiego potoku, odsłaniając co chwila niezrównane widoki na najwyższe szczyty Tatr: Garłuch, Lodowy i Łomnicę z przyległymi mniejszymi. Obecnie szosa ta otrzymała połączenie z szosą węgierską, idącą naokoło Tatr Wysokich (wschodnich) do Jaskiń Bielskich, i dalej — do Łomnicy Tatrzańskiej, Smokowców i jeziora Szczyrbskiego, skąd droga oddala się nieco od gór i biegnie wzdłuż linii kolei żelaznej. Komu zdrowie lub siły nie pozwalają na wycieczki piesze w góry, ten znajdzie pełnię estetycznych wrażeń, przejechawszy wspomnianą drogę na tamtą stronę gór — na stronę węgierską. Kto zaś nie uchyla się od trudów pieszej górskiej wycieczki, ten idzie do Morskiego Oka — zwykle przez Zawrat, wązką przełęcz pomiędzy Świnicą a Koziemi wierchami, do doliny Pięciu Stawów polskich, skąd przez Miedziane albo przez Świstówkę w 2-3 godziny dostaje się do Morskiego Oka.

Jedniodniowe wycieczki na Gewont (1.900) m.) Czerwone Wierchy (2.128 m.), Świnicę (2.306 m.), Kozie Wierchy (2.295 m.), Krzyżne (2.110 m.), należą do najbardziej ulubionych przez ogół polskich turystów.

Gewont.

Mniej zwiedzaną jest skończona w roku 1907 ścieżka zwana „Orlą percią“ — jedyna w swoim rodzaju ścieżka w całych Tatrach, idąca granią wzdłuż całego grzbietu górskiego od podnóża Wołoszyna aż do Zawratu.

Nie zliczysz tutaj pięknych i ciekawych dróg w Tatrach polskich. Większa ich część rozchodzi się nakształt promieni z ogniska — z miejscowości zwanej

Kuźnicami, krańcowego punktu drogi kołowej od Zakopanego.

Nie kończą się wszakże Tatry na granicy węgierskiej, która biegnie graniami i obejmuje z trzech stron klin polskiej ziemi, należący do Galicyi. Węgierskie Tatry stanowią nierozerwalną całość z polskiemi, a ponieważ granica istnieje tylko na papierze, Tatry dostępne są dla turystów tak z jednej jak i z drugiej strony. Więc od Morskiego Oka idą turyści przez Rysy do stawu Popradzkiego na stronę węgierską — skąd blizko już do Szczyrbskiego jeziora; przez Kościeliską dolinę, przełęcz Tomanową i doliną Cichą do Pod Bańskiej, a stamtąd na szczyt Krywania (2.596 m.); przez Polski grzebień do doliny Wielickiej i na szczyt Garłucha (2.663 m.) najwyższy w Tatrach, przez Rochatkę albo przełęcz Lodową do doliny Pięciu Stawów Spiskich, otoczonej wspaniałemi graniami Łomnicy, Durnego, Baranich Rogów i Lodowego; przez Koperszady w Tatry Bielskie, do Jaskiń, do doliny Kiezmarskiej.

Za Chochołowską doliną — Tatry Zachodnie, zupełnie prawie przez turystów nieuczęszczane i pod względem turystycznym mało zbadane, a jednak przedstawiające ogromny i piękny teren do górskich wycieczek. W przyszłości z pewnością staną tam schroniska, będą przeprowadzone turystyczne ścieżki. Dziś wszakże ich niema.

Zima w Zakopanem — ze względu na wysokość nad poziomem morza (przeciętnie 860 m.) i pasma gór wysokich, śnieżna i długa. To też znany od lat kilku zaledwie tutaj sport narciarski rozwija się znakomicie. W roku 1907 powstał „Zakopański Oddział Narciarzy Tow. Tatrzańskiego“, który w kronice swej, nie licząc bliższych szczytów, jak: Gewont, Czerwone Wierchy,

Goryczkowy, Kasprowy, ma zanotowanych kilkanaście dalekich górskich wycieczek na nartach („Ski“); między innemi na Kozi Wierch (2295 m.), Granaty (2232 m.), Żółtą Turnię (2088 m. kamienistą), Polski Grzebień (2208 m.), Przełęcz Koprową i Basztę Skrajną. Osobita

Jazda na saneczkach.

również zwiedzona została na nartach. Teren w pobliżu Zakopanego znakomicie się nadaje oprócz jazdy na „ski“ do innych sportów zimowych, jak zjeżdżanie z gór na saneczkach, łyżwowanie i t. d. Wątpić nie można, iż młode towarzystwo, obejmujące statutem swym wszelkie sporty zimowe i turystykę, dołoży starań dla obudzenia zainteresowania ogółu zdrowymi i pięknymi sportami zimowymi, i że z czasam Zakopane stanie się polskiem Davos.

Spacery i najłatwiejsze wycieczki.

Antołówka (962 m.). Wzgórze, ograniczające na wschód ul. Jagiellońską. Droga od ul. Jagiellońskiej (róg Przecznicy).

Koziniec (952 m.). Wzgórze między Bystrem a Zakopanem. Rozległy widok, najpiękniejszy przy zachodzie słońca. Na zboczu willa „pod Jedlami“ w stylu zakopańskim. — Droga: 1) Scieżką obok muzeum im. Chałubińskiego (15 minut) 2) Z Bystrego.

Jaszczurówka (907 m.). Mała osada (4 klm. od Zakopanego) przy ujściu dol. Olczyskiej. Kąpiele w basenach o stałej, naturalnej ciepłocie wody 20° C. Latem omnibus 5 razy dziennie od hotelu pod „Gewontem“. — Droga: Od Muzeum im. Chałubińskiego gościńcem prosto, później na lewo przez wieś Bystre.

Kuźnice (1000 m.). 4 klm. od Zakopanego, punkt wyjścia na wiele wycieczek. Latem restauracya. Zakład wychowawczo-gospodarski hr. Zamoyskiej (zwiedzać można we wtorki i soboty przed południem). — Droga: od Muzeum Chałubińskiego gościńcem w górę prosto (50 min. pieszo).

Dolina Olczyska. Dolina na południe od Jaszczurówki. W dolinie źródło, wywierzysko Olczyskie, da-

jące przeszło 1000 lit. wody na sekundę. Droga: 40 minut pieszo z Jaszczurówki obok basenów kąpielowych (zn. niebieskie).

Jaworzynka. Niewielka dolina obok Kuźnic. — Droga: Z Kuźnic od restauracyi ku wschodowi, przez most na Bystrej, na prawo, znaki czerwone. (15 min.)

Nosal (1215 m.). Wierch między dolinami Olszyską i Bystrej. Widok niezbyt rozległy, ale dość ciekawy. — Droga: 40 min. z Kuźnic od restauracyi ku wschodowi przez mostek na Bystrej i kładkę na strumieniu. Stąd w górę za znakami żółtymi do miejsca w którem droga dzieli się, następnie za zn. białymi na szczyt.

Kalatówki. Rozległa polana z licznymi szałasami pasterskimi w pobliżu Kuźnic. — Droga: 30 min. z Kuźnic w kierunku połud. zach. za zn. biało-czerwonymi do pustelni braci Albertanów, dalej ścieżką bez znaków ku górze. (Droga za zn. biało-czerwonymi skręca w prawo ku „Ścieżce nad Reglami").

Droga „pod Reglami" przebiega u podnóża Regli (góry pokryte lasem) i łączy ujścia dolin: Białego, Strążyskiej, ku Dziurze, za Bramką, Małej Łąki i Kościeliskiej. Jeden z najpiękniejszych spacerów. Drogi: 1) 35 min. pieszo drogą, wiodącą do Kuźnic, do willi „Adasiówka"; tuż za nią na prawo początek drogi. 2) Drogami prowadzącemi do wspomnianych wyżej dolin.

Dolina Białego. Najbliższa Zakopanego. W dolinie turnia zwana kazalnicą. — Droga: 45 min. pieszo z Krupówek przez Rynek za zn. biało-czerwonymi, drogą polną do lasu. (Do tego miejsca prowadzi również droga przez ul. Kasprusie poza ostatnimi domami, na lewo, przez ławę na potoku, za zn. białymi). Lasem

na drogę pod Reglami, którą postępując w prawo stajemy u wstępu do doliny.

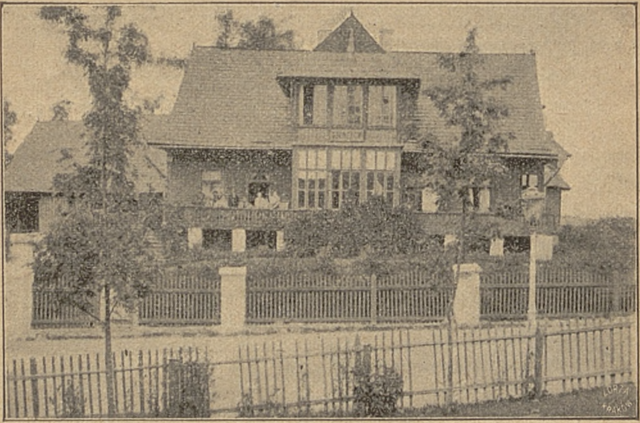
Sarnia Skała (1374 m.), zwana także Małą Świnicą, góra między dolinami Białego i Strążyską. —

Dolina Strążyska.

Droga: Z Zakopanego na Ścieżkę nad Reglami; tą ścieżką na przełęcz Czerwoną ($2^1/_2$ g.). Stąd za zn. niebieskimi 15 min. na szczyt.

Dolina Strążyska, jedna z najpiękniejszych dolin, położona u stóp Gewontu; długa 4 klm. W dolinie turnie, zwane kominami, naprzeciw nich altana Tow. Tatrzańskiego; dalej skała Jelinka z tablicą pamiątkową, potem hala z szałasami; od hali 10 minut do wodo-

spadu zwanego Siklawicą (13 m. wysokości). — Droga: 45 min. pieszo do ujścia doliny przez ul. Kasprusie i dalej drogą jezdną ponad lewym brzegiem potoku.

Łysanki (1457 m.). Regiel ponad dolinami Strążyską, Za Bramką i Małej Łąki. — Droga: 2 godz. ze Strążyskiéj powyżej tablicy Jelinka, od drogowskazu za zn. biało-żółtymi.

Dolina za Bramką. Mała dolinka u stóp Łysanek. — Droga: (1 godz. pieszo) ul. Kościeliską, Skibówkami do drogowskazu, stąd za zn. białymi.

Dolina Małej Łąki. Wielka dolina nadzwyczaj malownicza. — Droga: (1 godz. pieszo) ul. Kościeliską, Skibówkami i drogą jezdną, wiodącą do dol. Kościeliskiej, do mostu na potoku Małołąckim, skąd w bok na lewo do wąwozu, stanowiącego ujście doliny.

Dolina Kościeliska. Najpiękniejsza z dolin Tatrzańskich. W ujściu doliny skały numilitowe, dalej Brama Kantaka, a za nią restauracya. Powyżej Źródło Lodowe, potem Brama Kraszewskiego z tablicą Tow. Tatrzańskiego. 2 klm. od restauracyi skała Pisana z tablicą klubu czeskich turystów i Postać rycerza wykuta w skale. Z pod Pisanej wypływa potok.

Powyżej przy drodze Mogiła górnika (stos gałęzi) i altana Tow. Tatrzańskiego im. Seweryna Goszczyńskiego, dalej krzyż Wincentego Pola. Stąd ścieżką na halę Smytnią (po przejściu przez most na prawy brzeg potoku) za zn. biało-czerwonymi. Od Smytniej 45 min. za zn. biało-czerwonymi dochodzi się do stawu Smereczyńskiego.

Od Pisamej za zn. czerwono-niebieskimi idzie się do wąwozu „Krakowa“, którym dojść można do wylotu Smoczej Jamy. Również od Pisanej za zn. czerwonymi, minąwszy Jamę Obłazkową, dochodzi się do

Groty Mylnej (pierwszorzędna jaskinia Tatrzańska). Od Jamy Obłazkowej za znakami niebieskimi w kilka minut dochodzi się do Groty Raptawickiej, do której wchodzi się wdół po drabinie. Od Źródła Lodowego

Morskie Oko.

za czerwonymi znakami dochodzi się w 45 min. do Okien Zbójnickich, — Droga: 6 klm. od Zakopanego ul. Kościeliską, Skibówkami a dalej szosą.

Dolina Chochołowska. Rozległa, piękna dolina, równoległa do doliny Kościeliskiej. — Droga: Z Zakopanego gościńcem, wiodącym do dol. Kościeliskiej, aż do ujścia tejże, dalej w bok droga jezdna prowadzi do samej doliny.

Gubałówka (1123 m.). Pasmo górskie, zasłaniające Zakopane od półn. zachodu. Panoramiczny widok na całe Tatry. — Drogi: 1) 1 godz. pieszo na szczyt do krzyża drogą obok starego kościoła, przy ul. Kościeliskiej. 2) 1 godz. drogi jezdnej z Chramcówek obok Szpitala.

Galicowa Grapa (982 m.). Niewielkie wzgórze obok wsi, Poronin. Widok ze szczytu na Tatry należy do najpiękniejszych. Droga: Z Poronina od drogi przy kościele za zn. czerwonymi ścieżką w górę 40 min.

Morskie Oko (1393 m.). Najpiękniejsze jezioro Tatrzańskie. — Droga: 31 klm. od Zakopanego ($4^1/_2$ godz. jazdy) przez Bystre, Jaszczurówkę, Toporową, Cyrhlę (widok na Tatry). $3^1/_2$ g. drogi do podwójnego mostu kamiennego nad potokiem Roztoką ponad Wodogrzmotem Mickiewicza; skąd w 1 godz. do Schroniska Tow. Tatrzańskiego nad Morskiem Okiem.

Z Morskiego Oka, przepłynąwszy łódką jezioro w 40 min. od połud. brzegu za zn. czerwonymi dochodzi się do Czarnego Stawu nad Morskiem Okiem (1584 m.).

Dział informacyjny.

Komisya klimatyczna.

Uzdrowiskiem zarządza Komisya klimatyczna, która rządzi się swoim statutem. W skład jej wchodzą:

3 delegatów Namiestnictwa (pp. Wł. Janowicz, Dr J. Gawlik i Dr Z. Wąsowicz).

3 delegatów Wydziału Krajowego (pp. St. Barabasz, Dr K. Dłuski i G. Zgleczewski).

1 naczelnik gminy Zakopane (p. R. Kulig).

2 delegaci Rady gminnej w Zakopanem (pp. W. Roj i J. Sieczka).

1 delegat lekarzy, posiadających w Zakopanem Zakłady lecznicze (Dr A. Chramiec).

1 delegat Tow. tatrzańskiego (p. M. Zaruski).

1 lekarz stacyi klimatycznej (Dr J. Żychoń).

1 delegat gości (p. K. Brzozowski).

Przewodniczącym Komisyi klimatycznej jest delegat Namiestnictwa, c. k. starszy Komisarz powiatowy p. Wł. Janowicz, który jest równocześnie c. k. Inspektorem uzdrowiska.

Zadaniem komisyi w ogólności jest starać się o jaknajpomyślniejszy rozwój stacyi klimatycznej, o wygody i rozrywki dla gości, oraz czuwać nad tem, aby uzdrowisko skądkolwiek szkody nie doznało. — Między innemi Komisya klimatyczna:

a) wymierza i pobiera taksy i opłaty w granicach oznaczonych § 19 statutu i w wyjątkowych razach uwalnia od obowiązku uiszczania taks i opłat,

b) pośredniczy w zamawianiu i wynajmowaniu mieszkań.

c) czyni wnioski co do regulaminu najmu mieszkań, co do cen mieszkań i cenników w ogóle i prowadzi w tym celu księgę życzeń i zażaleń dla użytku gości,

d) czuwa nad wykonaniem ze strony zwierzchności gminnej policyi miejscowej na terytoryum uzdrowiska, a zwłaszcza

Hotel i Restauracya

„STASZECZKÓWKA"

Zakopane, Krupówki 15.

Pokoje słoneczne i suche. Oświetlenie elektryczne. Kuchnia doskonała.
Powozy i landa na miejscu. Ceny przystępne

co do środków żywności w handlach i zakładach przemysłowych, jak piekarniach, rzeźniach, masarniach, restauracyach, mleczarniach i t. p. co do dobroci wody do picia, co do czystości i porządku zarówno na ulicach, plantach i ścieżkach spacerowych jak i w podwórzach domów przeznaczonych dla gości, dalej co do bezpieczeństwa ogniowego, budowniczego, sanitarnego i komunikacyjnego, co do wygody gości i upiększenia uzdrowiska, co do bezzwłocznego tłumienia choroby zakaźnej, gdyby stwierdzono jej istnienie, co do obsługi gości przez furmanki i t. p.,

Biuro komisyi klimatycznej, w którem mieści się jednocześnie **biuro adresowe i informacyjne** otwarte od godz. 9—12 przed południem i od 3—6 po południu (ul. Krupówki, róg ul. Marszałkowskiej).

C. k. Inspektor stacyi klimatycznej i przewodniczący Komisyi klimatycznej przyjmuje strony od 10—12 i od 4—5 w biurze Komisyi klimatycznej.

Lekarz stacyi klimatycznej urzęduje w biurze Komisyi od 10—11.

Sezon kuracyjny trwa cały rok t. j. od 1 stycznia do 31 grudnia każdego roku.

Taksa klimatyczna. Wysokość taksy wynosi:

a) 2 kor. tygodniowo od osoby, zaś 5 kor. od rodziny, złożonej przynajmniej z 3 członków, jeżeli zgłasza pobyt najmniej na 2 tygodnie i taksę opłaci naprzód za cały czas pobytu.

b) 3 kor. tygodniowo od osoby, a 6 kor. tygodniowo od rodziny, jeżeli zgłasza krótszy pobyt, aniżeli przez dwa tygodnie, lub zamierza płacić taksę co tygodnia.

c) 12 kor. od osoby lub 30 kor. od rodziny, jeżeli pobyt zgłasza na czas sezonowy t. j. dłuższy niż 6 tygodni i taksę zapłaci naprzód.

Kto jednak opłacił taksę za 6 tygodni, jest wolny od dalszej opłaty w tym samym roku kalendarzowym.

Pobyt w uzdrowisku przez 48 godzin, wolny jest od taksy.

Szpital klimatyczny, który jest równocześnie domem izolacyjnym dla chorób zakaźnych, położony jest przy gościńcu, prowadzącym do Poronina.

Dyrektorem Szpitala jest Dr J. Gawlik (chirurg). Kierownikiem oddziału izolacyjnego jest lekarz Stacyi klimatycznej Dr J. Zychoń.

Chorym ubogim udziela się porady lekarskiej codziennie od 9—10 rano. — Chorzy opłacają na I kl. po 4 koron dziennie od osoby, na II kl. po 1·60 h.

Urząd gminny.

Gminą Zakopane, która jest co do granic większą od Stacyi klimatycznej, zarządza Zwierzchność gminna, wybrana przez Radę gminną, złożoną z 36 radnych. Z górą 20 z nich należy do miejscowej, góralskiej ludności.

Zwierzchność gminna zarządza obecnie policyą gminną.

Urząd gminny mieści się przy ul. Nowotarskiej.

Naczelnikiem gminy jest p. R. Kulig; przyjmuje on w godzinach od 9—12 i od 3—6 codziennie.

C. k. posterunek żandarmeryi przy ul. Łukaszówki.

Urząd parafialny, kościoły, klasztory.

Do parafii Zakopiańskiej należy prócz gminy Zakopane gmina Kościeliska.

Proboszczem jest Ks. prałat K. Kaszelewski.

Urząd parafialny mieści się w probostwie obok kościoła; otwarty dla stron od 10—12.

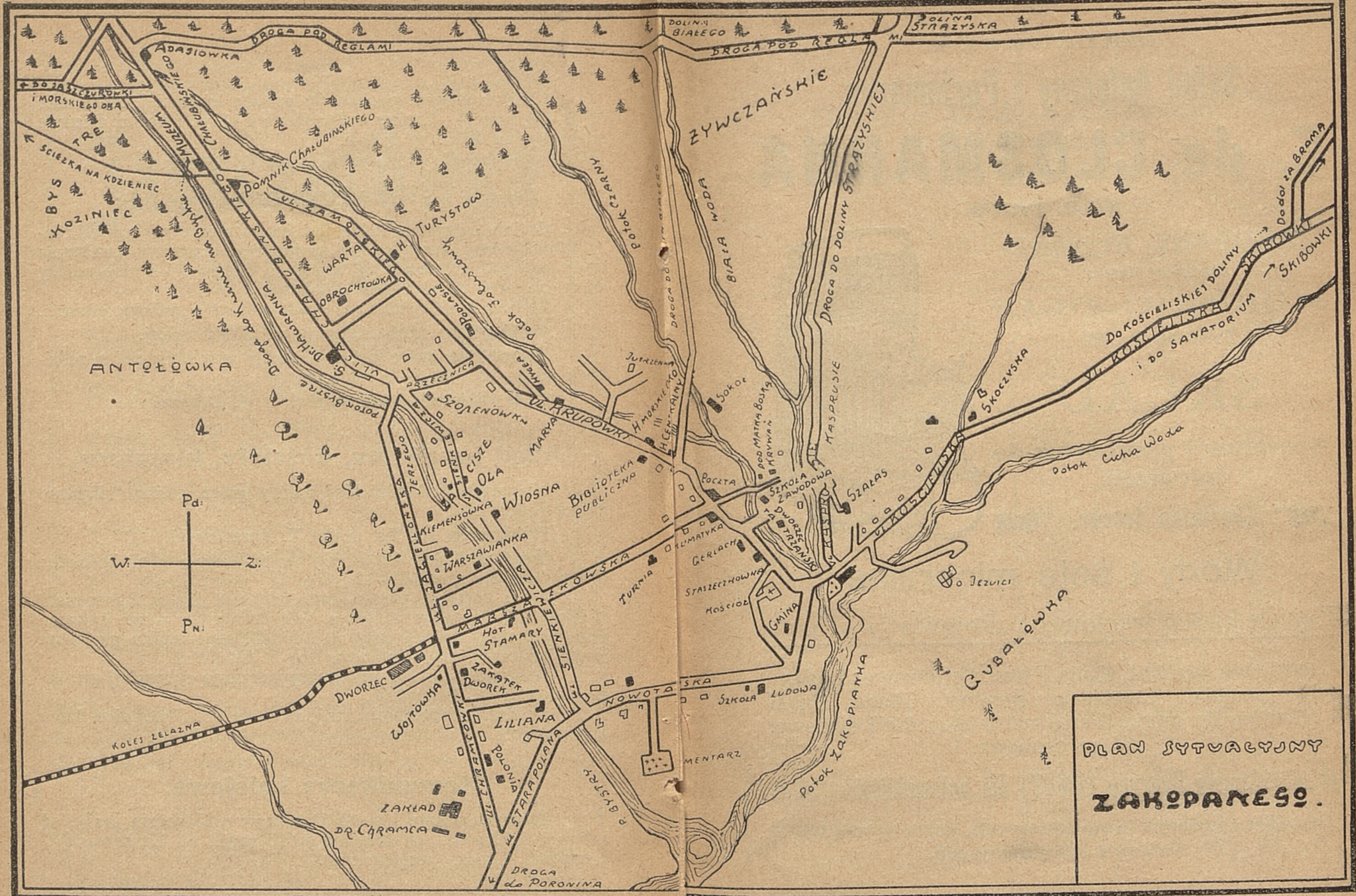
Prócz kościoła parafjalnego znajdują się w Zakopanem kościoły OO. Jezuitów na górce, OO. Bernardynów na Bystrem, jest także stary kościół przy ul. Kościeliskiej i kaplica prywatna przy Zakładzie wodoleczniczym Dra A. Chramca.

Pod zarządem ks. proboszcza pozostaje ochronka, prowadzona przez SS. Felicyanki.

Na Łukaszówce mają swój klasztor SS. Służebnice Serca Jezusowego.

Komunikacya kolejowa.

Zakopane odległe jest od Warszawy o 15 godzin jazdy, od Lwowa o 12 godz., od Wiednia o 13 godz., od Krakowa o 6, względnie 4 godz. (pospiesznym).

PLAN SYTUACYJNY ZAKOPANEGO.

Rozkład jazdy i połączenia.

Do Zakopanego.

Stacye	Od 15/VI do 1/I				Od 1/X do 15/VI	
	P. O.	P. P.	P. O	P. O.	P. O.	P. O.
Z Warszawy } do Krakowa przychodzi	11^{42}	—	9^{16}	—	11^{42}	—
Ze Lwowa } do Krakowa przychodzi	10^{10}	6^{49}	8^{45}	1^{27}	10^{10}	8^{15}
Z Wiednia } do Krakowa przychodzi	11^{42}	—	9^{16}	—	11^{42}	—
Kraków odchodzi	11^{52}	7^{15}	10^{30}	3^{45}	11^{52}	9^{02}
Podgórze-Płaszów . . .	12^{04}	7^{27}	10^{43}	3^{57}	12^{04}	9^{17}
Podgórze-Miasto	12^{09}	—	10^{48}	4^{04}	12^{09}	9^{24}
Podgórze-Bonarka . . .	12^{15}	—	10^{52}	4^{10}	12^{15}	9^{31}
Swoszowice	12^{23}	—	11^{00}	4^{20}	12^{23}	9^{39}
Skawina	12^{37}	7^{47}	11^{12}	4^{36}	12^{37}	9^{54}
Radziszów	12^{53}	—	—	—	12^{53}	10^{12}
Lencze	1^{05}	—	—	—	1^{05}	10^{25}
Kalwarya	1^{20}	8^{17}	11^{50}	5^{15}	1^{20}	10^{40}
Stronie	1^{43}	—	—	—	1^{43}	11^{08}
Skawce	2^{01}	—	12^{21}	5^{58}	2^{01}	11^{26}
Sucha	2^{16}	8^{52}	12^{43}	6^{13}	2^{16}	11^{41}
Maków	2^{43}	9^{10}	1^{22}	6^{53}	2^{43}	12^{23}
Jordanów	3^{16}	—	1^{49}	7[illegible]	3^{16}	12^{55}
Chabówka	3^{36}	9^{45}	2^{06}	7^{42}	3^{36}	1^{13}
Rokiciny	4^{09}	—	2^{34}	8^{09}	4^{09}	1^{49}
Raba Wyżnia	4^{18}	10^{05}	2^{41}	8^{17}	4^{18}	1^{57}
Sieniawa	4^{37}	—	2^{53}	8^{30}	4^{37}	2^{10}
Lasek	5^{05}	—	3^{10}	8^{48}	5^{05}	2^{28}
Nowy Targ	5^{18}	10^{40}	3^{20}	8^{58}	5^{18}	2^{38}
Szaflary	5^{38}	—	3^{44}	9^{16}	5^{38}	2^{58}
Biały Dunajec	5^{55}	—	4^{02}	9^{33}	5^{55}	3^{15}
Poronin	6^{05}	11^{12}	4^{14}	9^{42}	6^{06}	3^{25}
Zakopane	6^{21}	11^{25}	4^{29}	9^{57}	6^{21}	3^{40}

Rozkład jazdy i połączenia.

Z Zakopanego.

Stacye	Od 15/VI do 1/I				Od 1/X do 15/VI	
	P. O.	P. P.	P. O.	P. O.	P. O.	P. O.
Zakopane	8^{20}	4^{00}	5^{15}	10^{00}	10^{15}	5^{15}
Poronin	8^{35}	4^{16}	5^{31}	10^{15}	10^{31}	5^{31}
Biały Dunajec	8^{14}	—	5^{40}	10^{24}	10^{40}	5^{40}
Szaflary	9^{01}	—	5^{57}	10^{41}	10^{57}	5^{57}
Nowy Targ	9^{10}	4^{46}	6^{07}	10^{51}	11^{07}	6^{07}
Lasek	9^{33}	—	6^{31}	11^{08}	11^{26}	6^{31}
Sieniawa	9^{50}	—	6^{50}	11^{26}	11^{45}	6^{50}
Raba Wyżnia	10^{06}	—	7^{04}	11^{40}	12^{00}	7^{04}
Rokiciny	10^{12}	—	7^{11}	11^{46}	12^{07}	7^{11}
Chabówka	10^{20}	5^{36}	7^{20}	11^{55}	12^{16}	7^{20}
Jordanów	10^{54}	—	8^{01}	2^{47}	12^{45}	8^{01}
Maków	11^{18}	6^{21}	8^{26}	3^{14}	1^{24}	8^{26}
Sucha	11^{30}	6^{31}	8^{37}	3^{25}	1^{35}	8^{37}
Skawce	—	—	9^{07}	3^{58}	2^{19}	9^{07}
Stronie	—	—	9^{25}	4^{24}	2^{45}	9^{25}
Kalwarya	12^{43}	7^{10}	9^{35}	4^{35}	2^{56}	9^{35}
Lencze	1^{00}	—	9^{53}	4^{53}	3^{18}	9^{53}
Radziszów	—	—	10^{04}	5^{04}	3^{30}	10^{04}
Skawina	1^{20}	7^{39}	10^{14}	5^{14}	3^{41}	10^{14}
Swoszowice	1^{35}	—	10^{29}	5^{33}	4^{07}	10^{29}
Podgórze-Bonarka	1^{43}	—	10^{37}	5^{41}	4^{17}	10^{37}
Podgórze-Miasto	1^{48}	—	10^{43}	5^{48}	4^{25}	10^{43}
Podgórze-Płaszów	1^{57}	8^{03}	10^{53}	5^{59}	4^{37}	10^{53}
Kraków	2^{04}	8^{10}	11^{00}	6^{07}	4^{45}	11^{00}
Do Warszawy } z Krakowa odchodzi	6^{40}	9^{54}	—	9^{20}	6^{40}	—
Do Lwowa } z Krakowa odchodzi	2^{53}	8^{38}	12^{10}	6^{43}	8^{33}	12^{10}
Do Wiednia } z Krakowa odchodzi	2^{31}	9^{54}	12^{56}	7^{14}	6^{40}	12^{56}

Ceny biletów:

Do Krakowa: I kl. 15 kor. 70 h., II kl. 9 kor. 90 h., III kl. 5 kor. 20 h. (pociąg osobowy).

Do Krakowa: I kl. 21 kor. 40 h., II kl. 13 kor. 70 h., III kl. 7 kor. 10 h. (pociąg pospieszny).

Do Lwowa: I kl. 43 kor., II kl. 25 kor. 80 h., III kl. 13 kor. 50 h.

Do Warszawy: I kl. 48 kor. 90 h., II kl. 29 kor. 30 h., III kl. 16 kor, 30 h.

Do Wiednia: I kl. 50 kor., II kl. 30 kor. 10 h., III kl. 16 kor. na Kraków. (pociąg osobowy).

„ I kl. 64 kor. 10 h., II kl. 39 kor. 54 h., III kl. 20 kor. 70 h. (Z Zakopanego do Krakowa osobowy, od Krakowa pospieszny).

„ I kl. 54 kor. 70 h., II kl. 33 kor. 80 h., III kl. 17 kor. 70 h. na Żywiec.

Wagony bezpośrednie między Zakopanem i Krakowem kursują przez cały rok. W sezonie zimowym przy każdym pociągu idzie jeden wagon I i II kl., w sezonie letnim całe pociągi, względnie po kilka wagonów I, II i III kl.

Rozwożeniem przesyłek kolejowych z dworca do domów zajmuje się Biuro przewozowe.

Komunikacya na miejscu.

2 automobile kursują stale między Zakopanem i Morskiem Okiem. Stacya róg ul. Krupówek i Marszałkowskiej. Do wynajęcia na godziny w Hotelu Morskie Oko i mniejszy na 3—4 osoby ul. Przecznica 24.

Cena jazdy: do Morskiego Oka i z powrotem 6 kor od osoby, w jedną stronę 4 korony.

Taryfa opłat za jazdę powozikami i furkami.

ZA JAZDĘ	WÓZEK jedno K.	h.	WÓZEK dwu K.	h.	POWÓZ jedno K.	h.	POWÓZ dwu K.	h.
Za jazdę do dworca lub z dworca kolei:								
do miejsc lub z miejsc w obrębie Stacyi .	–	60	1		1	-	1	60
do miejsc lub z miejsc położonych na Żywczańskiem, Skibówkach, Bystrem	1		1	60	1	50	2	50
do Sanatoryum w Kościeliskach . . .	2	–	3	20	3	–	5	20
Za jazdę na obszarze Stacyi klimatycznej:								
kurs na obszarze stacyi w dzień . . .	–	30	–	50	–	50	1	–
kurs na obszarze stacyi w nocy . . .	–	50	–	70	–	70	1	20
na Bystre do Adasiówki, na Żywczańskie, na Skibówki w dzień	–	60	–	80	–	80	1	50
w nocy	–	80	1	–	1	–	1	70
za każdy kwadrans czekania	–	20	–	40	-	30	–	50
Za jazdę według czasu:								
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w dzień	–	30	–	50		50	1	–
za każdy kwadrans na obsz. Stac. w nocy	–	50	–	70	–	70	1	20
Za jazdę do miejsc oznaczonych:								
a) do Jaszczurówki, Kuźnic, Leśniarki, Olczy, Strążysk lub w kierunku odwr.	1	–	1	80	1	50	3	-
b) tamże z czek. ½ godz. i z powrotem	1	40	2	40	2	10	3	60
a) do Poronina (stacya kolei) Sanatoryum lub w kierunku odwrotnym	1	80	2	60	2	20	3	60
b) tamże z czekaniem ½ godz. i z powr.	2	40	3	20	2	80	4	20
za każdy kwadrans czekania . . .	–	20	–	40	–	30	–	50
a) do doliny Kościelisk (do Restauracyi) i z powrotem 1 dnia	5	–	8	–	7	–	12	–
b) do doliny Kościeliskiej (do »Pisanej«) i z powrotem 1 dnia	6	–	10	–	8		14	–
a) do Roztoki i z powrotem 1 dnia . .	8	–	12	–	12	–	16	–
a) do Morskiego Oka i z powr. 1 dnia	10	–	16	–	14	–	20	–
b) „ „ „ „ 2 dni	14	–	20	–	18	–	28	–
do doliny Chochołowsk. i z powr. 1 dnia	9	–	14	–	13	50	21	–
do Nowego Targu i z powr. 1 dnia . .	5	–	8	–	7	–	12	–
do Szczawnicy i z powrotem 2 dni . .	10	–	18	–	15	–	27	–
do Bialskich Grot i z powrotem 2 dni .	16	–	25	–	24	–	40	
do Smokowców (Szmeks) i z powr. 2 dni	20	–	30	–	30	–	45	–

Za podjazd pod dom i czekanie, niedochodzące razem 10 min. nic się nie należy.

Za jazdę nocną uważa się od 1. października do końca marca jazdę od godz. 8 wiecz. do godz. 6 rano, w innych miesiącach zaś jazdę od godz. 10 wieczór do godz. 5 rano.

Urząd pocztowy, telegraficzny i telefoniczny.

Urząd pocztowy przy ul. Krupówki, otwarty przez cały rok od 8—12 i od 2—6; w niedzielę od 8—11 i od 3—4, **w sezonie letnim** od 8 rano do 9 wieczorem.

Urząd telegraficzny i telefoniczny przy urzędzie pocztowym. Otwarty od 7 rano do 9 wieczorem. W niedzielę od 7 rano do 7 wieczorem.

Filia na dworcu kolejowym otwarta w tych samych godzinach, co i główny Urząd pocztowy.

Lekarze stale ordynujący, zakłady lecznicze i służba zdrowia.

(Liczba w nawiasie oznacza rok osiedlenia się w Zakopanem).

Dr A. Chramiec, właściciel Zakładu wodoleczniczego ul. Chramcówki 11, (1886) r.)

Dr J. Gaik, ul. Stara Polana 17, (1893 r.)

Dr J. Żychoń, lek. St. klimat., ul. Nowotarska (»Szarotka«) (1899 r.)

Dr J. Gawlik, chirurg. Dyrektor szpit. klimat., ul. Rynek 11 (1900 r.)

Dr E. Majewicz, ul. Przecznica 23, (1901 r.)

Dr E. Brzeziński, ul. Jagiellońska, (1903 r.)

Dr J. Wieselmann, ul. Marszałkowska 2, (1905 r.

Dr Z. Czaplicki, ul. Jagiellońska (»Stefa«), (1906 r.)

Dr W. Kraszewski, ul. Krupówki, (1907 r.)

Dr H. Wilczyński, ul. Przecznica 28, (1908 r.)

Godziny ordynacyjne pp. lekarzy 3—5 po poł.

Dr K. Dłuski, dyr. Sanatoryum ordn. w godz. popołudniowych za poprzedniem telefonicznem porozumieniem.

Dr B. Dłuska, Sanatoryum, ordynuje we wtorki, czwartki i soboty od godz. 5—5$^1/_2$ po poł. lub za telefonicz. porozumieniem.

Oprócz **Sanatoryum Dra Dłuskiego,** znajduje się w Zakopanem małe sanatoryum dla chorych na płuca Drowej Hawrankowej, Zakład wodoleczniczy Dra Chramca i lecznica chirurgiczna Dra Gawlika. Laboratoryum lekarskie mikroskopowe prowadzi Dr A. Kuczewski (ul. Sienkiewicza Dom Zdrowia »Pomoc Bratnia«).

Apteka i droguerye. Apteka znajduje się przy ul. Krupówki l. 71, prócz tego są 2 droguerye, obie przy Krupówkach (patrz ogłoszenie str. 50).

Masażyści i kąpielowi oraz masażystki i kąpielowe, uprawnieni do wykonywania pomocniczych zabiegów leczniczych według cennika: za nacieranie codziennie rano (wodą, lub przepisanym płynem) za tydzień 5 kor., za miesiąc 20 kor., za jednorazowe założenie opaski 75 h., za masaż częściowy 2 kor., za masaż ogólny 4 kor. za dyżur nocny przy chorym 6 kor., za dyżur dzienny przy chorym 6 kor., lub 4 kor. i utrzymanie. Zaopatrzeni oni są w legitymacye, cennikiem. Nie wolno im wykonywać żadnych zabiegów bez polecenia lekarza, mają oni posiadać do wykonywania zabiegów białe fartuchy, a legitymacye i cennik na żądanie okazać (patrz ogłoszenie str. 78).

Akuszerki. W Zakopanem jest 6 egzaminowanych akuszerek, a spis ich znajduje się w biurze lek. Stacyi klimatycznej i w Aptece.

Towarzystwa:

Towarzystwo Biblioteki publicznej, ul. Krupówki 41.

Towarzystwo Domu Zdrowia uczącej się młodzieży polskiej »Pomoc Bratnia«, ul. Sienkiewicza.

Towarzystwo gimnastyczne »Sokół«, Rynek.

Towarzystwo rękodzielników »Gwiazda«, ul. Krupówki.

»Schronisko nauczycielek« i nauczycieli, ul. Chramcówki.

Towarzystwo Tatrzańskie, ul. Krupówki 14.

Towarzystwo św. Salomei, »Skoczyska«.

Towarzystwo Ochotniczej straży pożarnej, ul. Kościeliska 6.

Związek górali ul. Kościeliska (róg kościelnej).

Kółko rolnicze, ul. Krupówki. vis à vis poczty.

Tow. zaliczkowe, ul. Kościeliska (vis à vis Kościoła).

Towarzystwo »Sztuka podhalańska«, Szkoła zawodowa.

Koło zakopiańskie Tow. Szkoły ludowej.

Towarzystwo ochrony zwierząt, Krupówki (Biuro Kom. kl).

Tow. Muzeum im. Chałubińskiego, Muzeum Chałubińskiego.

Tatrzańskie ochotnicze pogotowie ratunkowe, Biuro tow. tatrzańskiego.

Czytelnie:

Czytelnia Kom. klimat. mieści się przy Tow. Biblioteka publiczna, Krupówki 41. Bilet wstępu sezonowy 20 h.

Czytelnia Tow. Tatrzańskiego, ul. Krupówki 14, (wstęp tylko dla członków.

Muzyka.

Muzyka pod kierownictwem p. St. Czyżowskiego, dyrektora orkiestry Teatru miejskiego w Krakowie przygrywa w czasie sezonu letniego (lipiec i sierpień), od 9—11 rano i od 5—7 po południu w ogrodzie Tow. tatrzańskiego.

Hotele, sale balowe, pensyonaty i restauracye.

Zakopane posiada 6 dobrze urządzonych hoteli, 2 sale teatralne i balowe (Hotel Morskie Oko i Sokół), kilka restauracyi i kilkadziesiąt pensyonatów (patrz ogłoszenia).

Szkoły.

C. k. Szkoła przemysłu drzewnego.
Krajowa szkoła koronkarska.
4 klasowa szkoła ludowa.
Nauka gimnastyki w Sokole.

Rzeczy godne widzenia.

Muzeum tatrzańskie im. Dra T. Chałubińskiego. Otwarte codziennie od 9—1; 2—5 po poł., wstęp 20 h.

Instalacya wodociągowa pod Reglami.

Wystawa prac uczniów Szkoły rzeźbiarskiej i szkoły koronkarskiej (w gmachach szkolnych).

Zakład wychowawczo-gospodarski, w Kuźnicach.

Pomnik Dra T. Chałubińskiego.

Biura.

Biuro Tow. tatrzańskiego, ul. Krupówki 14, udziela informacyi co do wycieczek.

Biuro Tatrzańskiego Ochotniczego pogotowia ratunkowego, ul. Krupówki 14.

Biuro informacyjne i adresowe w Biurze kom. klimatycznej.

ZAKOPANE

klimatischer Kurort in den polnischen Tatra-Gebirgen (Galizien).

Liegt auf einer mächtigen Talebene am Abhang des nördlichen Tátra-Gebirges Vom Norden geschütz durch einen stattlichen Bergrücken „Gubałówka“ mit Nadelholzwaldungen rings umgeben, von zahlreichen Quellbächen durchströmt, bietet eine herliche Landschaft dar.

Zakopane ist der beste Ausgangspunkt für Touristen, die dieses Hochgebirge, mit ewigem Eis, Gemsen, Murmeltieren, Edelweiss, Krummholz, Zirbelkiefer, und durch ganz eigentümlichen wilden Charakter ausgezeichnet, sehr gerne bezuchen und bewundern.

Hailfaktoren in Zakopane: Erregendes Klima mit alpinem Charakter, Luftdruk vermindert gleich 674 mm; Höhe ü. d. M. 867—1002. Kühlere Lufttemperatur, 10-jähriges Jahrestemperaturmittel $+3^{0}$ C. Verminderte relative Feuchtigkeit Staub-und Bakterienlosigkeit der Luft. Winterklima besitzt wichtige Vorteile — Windstille, gleichmässige Temperatur, bedeutende Insolation. Nebelfreiheit, dauernde Schneedecke, milder Uebergang zwischen Herbst, Winter und Frühling.

Wasserheilanstalt: Dr Chramiec, und „Hygea“. Sanatorium des Dr Dłuski und Dr Hawranek.

Das Spital in Zakopane mit einer Abteilung für ansteckende Krankheiten, Desinfektionsanstalt, Apotheke mit Mineralwasser-Niederlage, Badeanstalt

Ordinierende Aerzte: Dr Brzeziński, Dr Czaplicki, Dr Chramiec, Dr Gaik, Dr Gawlik (Operateur), Dr Majewicz, Dr Kraszewski, Dr Wilczyński, Dr Wieselmann, Dr Żychoń.

Indikationen: Herzkrankheiten in früheren Stadien. Neurasthenie, Hysterie, Basedow'sche Krankheit, nervöse Dys-

pepsie, Darmatonie, Malaria-Infektion, Chlorose-Anämie, Fetteucht, angeborene Kinderschwäche, Rekonvaleszenz nach verschiedenen Infektions-Krankheiten. Lungentuberkulose (nicht mit gröss. Lungen-Destruktions-Gewebe), tuberkulüse Anlage, Nachkur nach chirurgischen Operationen, bei Lymphdrüsen und Knochen-Tuberkulose, chronische, hartnäckige Bronchial-Katarrhe, chronische Spitzen-Katarrhe, Residuen nach Pneunomie und Pleuritis, Lungen-Emphysem.

Kurtaxe per Saison 12 K per eine Person, Familie von 3 Personen aufwärts 30 K. Für kürzeren Aufenthalt als 6 Wochen, wöchentlich 3 K per Person und 6 K per Familie.

Ortsbehörden: Bureau der klimatischer Kommission, Pfarramt, Gemeindeamt, Gendarmerie-Posten.

Hotels: „Grand hotel Stamary", „Morskie Oko", „Pod Gewontem", „Centralny", „Staszeczkówka".

Mehrere Privat-Pensionen, komfortabel möbliert, wie auch zalreiche Privatvillen und Bauerhäuser zu vermieten.

Preise: Im allgemeinen mässig. Pension von 5 K aufwärts per Tag. In Hotels Zimmer von 2 K aufwärts.

Konzerte. Tátra-Museum. Post, Telegraphenamt und Telephon. Führer und Träger mit festgesetzten Preisen. Alle Informationen über Ausflüge und Bergbesteigungen erteilt das Bureau des „Tátra-Vereines". Saison dauert das ganze Jahr.

Adresse: Zakopane, Klimatische Kommission (erteilt auch alle gewünschten Auskünfte).

Zakład ortopedyczny
Dra V. Chlumsky'ego

DOCENTA UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

W KRAKOWIE, Rynek Kleparski 12 Telefon 540.

(OSOBNY BUDYNEK POŁĄCZONY Z OGRODEM).

Leczenie skrzywień kręgosłupa i kończyn, chorób stawowych, gimnastyka lecznicza, masaż. — Aparaty motorowe mechano-terapeutyczne, leczenie gośćca i chorób stawów gorącem powietrzem. Aparat Roentgenowski. Kursa masażu dla lekarzy. Własny wyrób ortopedycznych przyrządów, gorsetów, pasów brzusznych, bandaży przepuklinowych.

Robotnicy od Hessinga.

Zakład otwarty cały rok i prowadzony tylko przez lekarzy.

Zakład wodoleczniczy i Sanatoryum

SPECYALISTY CHORÓB NERWOWYCH

Dra KUPCZYKA

KRAKÓW, UL. SZUJSKIEGO 11. OTWARTY PRZEZ CAŁY ROK

Eleganckie
PODARKI
w stylu **zakopańskim**

Dewizki, Breloki, Pierścionki, Broszki złote i srebrne

Wyroby polskie srebrne pamiątkowe.

Zegarki, Papierośnice, Laski, Zapalniczki, Sztućce, Cukiernice i inne wyroby zakopańskie

poleca najtaniej

Krakowski
Magazyn Jubilerski

ZAKOPANE, ul. Krupówki 32

obok hotelu „Morskie Oko".